

A Történelemtanárok (27.) Országos Konferenciájának ajánlásai

1. A készülő NAT kialakításakor vegyék figyelembe a következőket:

- a. a NAT-ban megjelenő ismeretanyag mennyiségét igazítsák a tanulók és tanárok számára ténylegesen rendelkezésre álló tanórák számához, az otthoni tanulásra fordítható időhöz, és ahhoz az elváráshoz, hogy a tananyag feldolgozása felkészítsen a felnőttkori csapatmunkára, a projektmunkákra, az egész életen át tartó tanulásra. Számoljanak azzal, hogy ezek a módszerek időigénye nagyobb, mint a frontális óravezetésé.
- b. a kibontakozó negyedik ipari forradalom várható szükségleteit:
  - 1) A Digitális Oktatási Stratégiában megjelenített célkitűzések jelenjenek meg a szabályozókban, legyenek ezzel összhangban, a DOS tükröződjön mind a NAT, mind a kerettantervek, mind az érettségi vizsgaszabályzat elvárásaiban.
  - 2) Az új NAT vegye számításba a Z generáció pszichológiai és IKT eszköz használati sajátosságait, tanulási jellemzőit.
  - 3) Az iskolákba kerülő tankönyvek felépítése és feladatai segítsék elő a DOS célkitűzéseinek megvalósítását: kerüljön nagyobb hangsúly a forráskritikára, a projektmunkára, az egyéni kutatómunkára.
  - 4) A DOS-ban leírtak szellemében, a 21. kihívásoknak és igényeknek megfelelően, a diák és a tanár munkájának megkönnyítése érdekében már rövid távon meg kell teremteni, hogy **minden tankönyv legyen digitálisan elérhető és letölthető** (pdf) formátumban. Hosszabb távon **valódi digitális tananyagok** kialakítása szükséges.
- c. *Azt tapasztaljuk, kevésbé hatékony, hogy mind általános, mind középiskolában az őskortól napjainkig végigtanítjuk a történelmet. Javasoljuk, kezdődjék meg az általános iskolai történelem kerettanterv érdemi újragondolása a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével.¹*

A fentiek miatt is fontosnak tartjuk, hogy **minden lényeges szakmai kérdés esetében már a kormányzati koncepcióról is kérje ki az érintett pedagógus szakmai szervezetek véleményét a Minisztérium, illetve annak háttérintézménye.** Kezdeményezze azt is, hogy ezek a **civilszervezetek delegáljanak szakértőt** a szabályozók kialakításának tárgyalási folyamatába.

2. Megerősítjük és kiegészítjük az előző évi konferenciánk időszerű ajánlásait

a) Szabad tankönyvválasztást!

A tapasztalat is megerősítette: a tanításban, tanulásban hiányoznak a korábban jól használható tankönyvek. A hibás tankönyvek javítása mellett elkerülhetetlen a szabad tankönyvpiac újbóli megteremtése. A jelenlegi tartós könyv-rendszerben az évfolyamonként-iskolatípusonként törvényileg előírt két tankönyvből választás lehetősége sem érvényesül a valóságban. Valamennyi érintett bevonásával kell egyeztetni a szükséges lépésekről.

b) Szabadon választható atlaszt!

Helyesnek tartjuk, hogy a 2015-ben, valamint 2016-ban rendezett konferenciáink több ezer aláíró támogatóval is megerősített javaslatát a Minisztérium figyelembe vette, és ebben a tanévben még szabadon választható a történelematlasz az érettségi vizsgán.

---

¹ A dőlt betűvel írottak idézetek a Történelemtanárok 26. Országos Konferenciája ajánlásából

Ugyanakkor nem tartjuk jónak, hogy ezt ismét csak egy tanévre engedélyezték. A jelenlegi tanév után is legyen használható az érettségi vizsgán bármely középiskolai történelmi atlasz.

3. A tartós tankönyvek kérdése

Azt javasoljuk, készítsenek egy tanulmányt arról, milyen hatással van a tartós tankönyv rendszerének bevezetése a tanítási tanulási folyamatra és az érettségire való felkészülésre.

Azt tapasztaljuk, a tartós tankönyvek jelenlegi rendszere (az év végén beszedett tankönyvekkel) számos problémát vetett fel

- egyrészt kérdés, hogyan fognak a diákok készülni az érettségire, ha vissza kell adniuk az általuk használt könyveket; ráadásul a könyvek minősége (puha fedél, ragasztott lapok) a legtöbb esetben nem teszi lehetővé a hosszú távú használatot;
- másrészt a következő évfolyam tanárai számára még a két tankönyvből való „választás szabadsága” sem lesz biztosítva, ha az iskola csak a visszaszedett könyvekből gazdálkodhat a rendelkezésére álló keretből;
- harmadrészt a tartós rendszerbe már a korábbi években bekerült, a javítások előtti tankönyvek és atlaszok továbbra is használatban vannak, amely komoly szakmai hiba;
- negyedrészt tartós taneszközzé csak megfelelő szakmai minőségű és kipróbált oktatási anyag minősíthető, s ezzel kapcsolatban is számos probléma merült fel, például az ún. kísérleti tankönyvek véglegesítésük előtt már tartós tankönyvként kerültek be a közoktatásba.

4. Tanártovábbképzések

A tanárok munkájának segítéséhez ingyenes tanártovábbképzések szükségesek. Ezeken a szakma újabb tudományos eredményeivel szükséges megismertetni a résztvevőket, egyszersmind lehetőséget kell adni a megfelelő alkalmazási módszerek tapasztalatcseréjére, kipróbálására is. Jónak tartottuk, hogy például az 1956-os emlékév kapcsán ez megvalósult és hiányoljuk a lehetőségeket a reformáció emlékéve kapcsán.

Budapest, 2017. október 14.

Történelemtanárok (27.) Országos Konferenciája